

Celo leto	12 K
Pol leta	6 K
Četrt leta	3 K
Mesečno	1 K

STRAŽA

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Št. 29.

Maribor, dne 8. marca 1909.

Letnik I.

Narodna stranka in jezikovno vprašanje.

Opetovano smo že imeli priliko konstatovati, da je pri vsakem važnem vprašanju prvi namen gospodov okrog celjskih liberalnih listov, tako stvar zaviti, da se Kmečka zveza mora postaviti v slabo luč ali celo lopniti po njej, še le v drugi vrsti pa pride v poštev stvar sama. Isto vidimo v jezikovnem vprašanju.

Komaj je dr. Benkovič objavil polovico načrta za rešitev jezikovnega vprašanja, že je „Nar. Dnevnik“ pograbil ta torzo kot kost in jo gloda v svojem članku od 3. marca. Hočemo najprej popraviti glavne neresnice, katere člankar v „N. D.“ podtika dr. Benkovičevemu načrtu.

1. „Narodni Dnevnik“ povdarja z emfazo: Glejte jih, klerikalce, oni to zahtevajo kot maksimum, kar Nemci na Češkem kot minimum zahtevajo. Smisel članka dr. Benkoviča gotovo ni tak, še manj pa besedilo dotičnega mesta; dr. Benkovič le trdi, da moramo saj kot maksimum to zahtevati, kar Nemci za se kot minimum reklamirajo. S tem ni izraženo nikako načelo; vrh tega pa Nemci na Češkem zahtevajo za se take jezikovne prednosti pred Čehi za nemško „zaključeno“ ozemlje, da bi bila idealna rešitev našega jezikovnega spora, ako bi se načela vladne predloge za rabo nemškega jezika (v nemškem „zaključnem“ ozemlju prenesla na slovenske pokrajine za rabo slovenskega jezika. Seveda govorimo o načelih, ne pa o podrobnostih; morda najde bistroumni referent Narodne stranke v vladni predlogi kako podrobnost, ki bi za nas ne bila ugodna, da bi se mogel morebiti ravnokar zapisani stavek v par številkah „N. D.“

2. „N. D.“ trdi, da mi ne zahtevamo okvirnega zakona, ampak le separatno rešitev za naše pokrajine. Kdo pa je vendar v državnem zboru stavil nujni predlog, da se ima jezikovno vprašanje rešiti za celo državo, ne pa le za češko kraljevino? Ali ni bil to Slovenski klub / po poslancih dr. Benkovič in Grafenauer?

Seveda se jezikovno vprašanje za celo državo nikdar ne bo rešilo po enem kopitu, kajti politične, zgodovinske in dejanske razmere so močnejše nego načela.

Nekaj pa je v programu dr. Benkoviča jasno izraženo, namreč — popolna jezikovna ravnoprav-

nost v celém slovenskem ozemlju; on ne zahteva le uzakonjenja obstoječe prakse, kot „N. D.“ brez vseh dokazov trdi.

3. „N. D.“ je mnenja, da Slovenski klub hoče žrtvovati vse slovenske manjšine v arveškem, emu-reškem in radgonskem okraju nemškemu molohu. — Povdarjamo, da se imajo po programu dr. Benkoviča — ki še ni v celoti objavljen — te manjšine priklopiti sosednim okrajem s slovensko večino. Ni še dolgo temu, ko je ravno dr. Benkovič pri okrajnem sodišču v Radgoni vložil slovensko tožbo, kar dosedaj patentirani narodnjaki niti poskusili niso; o končni rešitvi jezikovnega spora, ki je nastal vsled te slovenske vloge, bomo slovensko javnost obvestili.

4. „N. D.“ pravi, da Slovenski klub priznava, da se ima v notranjem uradovanju rabiti le nemščina; to izvaja iz tega, da je Slovenski klub ureditev rabe jezikov le za vnanje poslovanje vzel v svoj program.

Prvič je to izvajanje zelo nelogično, drugič pa ne odgovarja resnici; kajti dr. Benkovič kot referent Slovenskega kluba je mnenja, da določitev jezika za notranje uradovanje ne spada v delokrog zakonodaje, ampak v delokrog uprave. Tudi je vprašanje, katero se odteguje javni diskusiji, ali je namenu primer-no, da se notranji uradni jezik sedaj sili v ospredje, ko se borimo za elementarne pravice slovensčine v vnanjem uradovanju.

5. „N. D.“ pobija v programu izraženo načelo, da se stranke smejo v gotovih slučajih pogoditi, v katerem jeziku se naj razpravlja ali protokolira. To načelo je izraženo v vseh dosedanjih poskusih rešitve jezikovnega vprašanja na Češkem, celo v nekem načrtu mladočeške stranke, le z razločkom, da temu načelu ni odvzeta nevarna ost, kakor v programu Slovenskega kluba, ki določa, da je tak dogovor le tedaj dopusten, če se izvrši pismeno in izrečno.

O smotrenosti in primernosti te določbe si mora tudi člankar „Narodnega Dnevnika“ biti na jasnem, če mu morda ni samo za zabavljanje.

Toliko za danes!

Program Slovenskega kluba se je in se deloma bo šele predal javnosti, da se o tem otvori javna diskusija. Veselilo bi nas, če bi „Narodni Dnevnik“ saj v tej točki prešel na polje resne in stvarne kritike, vrh tega pa — kar je dolžnost vsake stranke — stavil konkretne protipredloge ali predlagal primerne spremembe. Ako pa se hoče tudi to vprašanje izkorističati le v strankarske namene, potem ne bomo odgovora dolžni ostali.

Kaj bo?

Srbija ne odneha?

V ministrskem svetu, ki je pod predsedstvom kralja Petra razpravljal o nasvetu ruske in drugih vlad, naj Srbija opusti svoje zahteve po teritorialni kompenzaciji in avtonomiji Bosne in Hercegovine, je govoril finančni minister Stojan Protič za vojno in izjavil, da najde dovolj denarnih sredstev za večme-sečno vojsko. Vojni minister general Živkovič je izjavil, da prevzame pred zgodovino odgovornost za pripravljenost srbske vojske. Kralj Peter je na to rekel, da je njegova želja, da se ohrani mir; ako pa pride do vojne, bodo vodili on s sinom in bratom vojsko v boje, čeprav izginejo s Srbijo tudi Karagorgjeviči. Ministrski svet je sklenil velesilam odgovoriti, da Srbija ostane pri svojih zahtevah in da od njih ne odstopi.

Vojno razpoloženje narašča.

Iz Belgrada javljajo, da vojno razpoloženje čedalje bolj narašča in da računa vse z možnostjo vojne v najkrajšem času. Vojaška uprava je odredila že vse potrebno, da lahko armada vsak hip v popolni pripravljenosti odkoraka na bojišče.

Vojne priprave.

Pod savski most pri Belgradu so Srbi položili mine. Most lahko vsak trenotek poženo v zrak. Tudi ob Donavi in Savi pod Belgradom so na vsej strani položene mine zavoljo donavskih monitorjev. Šesti pešpolk je poslan v Sabac. Ker je vojni svet sklenil, da se v slučaju vojske Belgrad brani, so vojne čete zavzele višavo Čuharico in Nišnjiške vrhove. Topničarji se nahajajo na Banovem vrhu, odkoder je najlažje preprečiti prehod avstrijske vojske čez Ciganlijo. Donavsko in drinsko divizijo pridno oborožujejo. Čete, ki opravljajo patrolno službo ob Donavi, Savi in Drini, so dobile novo obleko sivozelene barve, tudi častniki si morajo nemudoma nabaviti vojno obleko, da jih že nekaj korakov daleč ne bo mogoče razločevati od navadnih vojakov.

Kdo bo poveljnik srbske vojske?

Kakor hitro prično sovražnosti, prevzame poveljstvo nad vojsko sedanji vojni minister general Živkovič, vojni minister bo pa mesto njegove postal vpokojeni general Djuknić. Načelnik glavnega štaba ostane general Putnik. Belgrad bo branil general Srečkovič. Ženijskim četam bo poveljeval polkovnik

nesem na peč; a da ne govorim nič, prav nič ne govorim, to je strašno!

Tako je mrmral pred se in že se je hotel okleniti umrli in pričel ji je zopet dihati v obraz; a gospodar, rodni brat njegov, je takoj spoznal važnost svojega posla, priskoči k njemu, udari ga preko glave in se zadere ljubeznjivo nad njim:

„Trapec nori! Pusti jo, če ne te potisnem takoj skozi vrata.“

„Ne, ne, ne“, zaječi Primož, „saj bom miren, samo ven ne, samo od Marijane ne.“

To je bila zadnja njegova beseda; na nobeno vprašanje, na nobeno zbadljivo besedo ni več odgovoril; kakor živ kip se je tiščal mrtve. Gospodar pa je mrmral še med zobmi, ko je tako blago utolažil svojega brata:

„Sedaj se ti prično drugi časi, ti gnjila klada ti; ne bo več ta babura stala za teboj in ne boš se je držal več za krilo; piskal boš po mojem, to ti rečem!“

V zgornji sobi pa je gospodinja preloževala blago umrle in se kregala nad to babnico, češ, da je vteknila denar v toliko nepotrebne šare. Na vse strani je razmetavala njeno obleko, njene spominke, podobice, darila z božjih petov, marsikaj je pa kar skrivši stisnila pod predpasnik in mrmrala tiho med seboj:

„Čegavo bo li to, nego naše, brez oporoke je umrla in drugega dediča ni; kaj bo trapec, ta klada stara; saj še ne ve, kam s tem. Vse bo naše, vse, in takoj si omislim novo krilo, — pa še kaj drugega.“

Suha ženica se je veselja kar tresla in živih oči je brskala po predalih. Moralot je biti že kaj zanimivega notri!

(Dalje prihod.)

PODLISTEK.

Trapec.

I.

Na visokem odru so ji postlali in tukaj je ležala trda in mrtva. Spodobicami so ji okrasili zadnjo posteljo in okrog glave so ji ovili beli venec v znamenje njenega devištva.

Na obeh straneh pa je gorelo po dvoje sveč, katerih plapolajoči svit se je ožarjeval v bledem obrazu umrle.

Še ista skrbljivost ji odseva raz lica, kot nek-daj, ista miloba in ljubeznjiva prijaznost se ji vidi na obrazu, kakor jo je imela blaga pokojnica v svojem življenju.

Stare kosti je sicer razsula bridka smrt: z mnogimi gubami ji je že čas razoral veličje, a vendar jih je mnogo, začuvši smrt njeno, pobožno se prekrizalo in reklo:

„Škoda je Marijane; za vse je bila še dobra!“

Zato so se pa duri vedno odpirale odhajajočim molilcem, ki so po stari navadi prihiteli pomoliti očenáš za srečo njene duše in nato posedli po klopih, ter se pomenkovali o čemur že bodi.

Pri vzglavju umrle pa je bil možak, ne mene se, kaj se godi po hiši.

Samo v mrliči je uprto srpo njegovo živo oko, ki sem pa tje zablistelo tako strašno, da je človeka skoraj strah. Nepremakljivo sedi na svojem mestu, je že se kaka sitna muha vsede mrtvi na lice, jo od-podi.

Kakih petdeset let mora imeti; njegov obraz priča tako, ker sicer jenjegovo truplo krepko in

močno. Izraz njegovega obraza je skoraj divji; špičasta, koščena brada štrli naprej; zabulilo lice se mu pod upadenimi očmi žari v svitu sveč in nad nizkim čelom mu stoji kvišku skuštrani lasje.

Vendar bistri gledalec opazi neko podobnost med njim in med umrlo: trapec je njen brat.

Odkar so jo položili na oder, ni se odmaknil od nje, in nikdo ga ne pripravi, da bi bil obrnil proč svoje oko.

Kaj bi pa tudi ne?

Umrli mu je bila vse na svetu; branila ga je kot nesvestno dete pred surovimi napadi razposajene mladine, čuvala ga je pred zasmehajočo ga družino in skrbela zanj kot skrbna mati. Pri nji je jedel, pri nji stanoval; ona ga je oblačila, ona ga čedila, kadar je bilo treba.

Ubogal jo je kot poslušen otrok; z njo je hodil v cerkev; njo je spremljal na polje, k nji je pribežal, ko ga je preganjalo zlobno ljudstvo. In danes, ko so jo oblačili in napravljali na oder, gledal je tako preplašeno v milo njeno lice, takoj srpo se oziral v neusmiljene sosedinje.

In ko je menil, da ga nihče ne vidi, poboža jo po lici; a bilo je mrzlo, mrzlo kot led in mraz tudi njemu napolni žile. Ves tresoč se zasope, sklonivši se k njej:

„Marijanica, kaj pa ti je; Marijanica, samo to mi povej; glej, jaz sem tu, tvoj Primož; čuj me no, Marijanica.“

A zastoj je bilo vsako ogovarjanje; Marijanica ni se mu oglasila. In tedaj mu je kri skoraj zastala, obsedel je nepremično in srpi svoj pogled upiral v mrtvo sestro.

„Kaj to, če je mrzla, vsaj se ogreje; jaz bom toliko sopel vanjo, da se malo ogreje, ali pa jo pre-

Popovič, konjenici pa polkovnika Milivojevič in Pav-novič.

Forgach ima ultimatum?

V belgrajskih političnih krogih sodijo, da je avstrijski poslanik grof Forgach, ki se je že vrnil v Beograd, prinesel iz Dunaja ne le pogoje, ki jih stavi Avstrija Srbiji v svrhu rešitve položaja, marveč tudi ultimatum avstro-ogrške vlade. Vladni krogi menijo, da bo Forgach v kratkem zopet zapustil Beograd.

Politični pregled.

Predsedniško mesto.

Dr. Korošec je izjavil nasproti dunajskim časnikarjem, da po njegovem zasebnem prepričanju Narodna zveza ne bo dovolila nobenemu svojih članov, naj kandidira proti dr. Pattaiu, ker v sedanjem času, ko je jugoslovansko vprašanje na dnevnem redu, ni na mestu, da se postavi proti krščanskim socialcem, ki so med Nemci pokazali največ smisla za to vprašanje. Toda naroden moment, kojega spravlja dr. Korošec pri predsedniškem vprašanju v ospredje, ne dopada seveda „Tagespošta“ in „Slovenskemu Narodu.“ Gotovo bo tudi celjski dnevnik pričel za „Tagespošto.“ Čehi nočejo dati kandidata, ker tudi ne bi radi stopili v nasprotstvo s kršč. socialci, a Jugoslovani ga naj dajo, čeprav bolj kot Čehi potrebujejo za svojo trialistično idejo krščanskih socialcev. Rekriminacija, da dr. Korošec ne sme izjavljati svojega zasebnega mnenja, pa je smešna.

Narodna zveza pri Bienertu.

V četrtek je, kakor smo že v zadnji številki poročali, sprejel ministrski predsednik baron Bienert načelnštvo Narodne zveze. Konferenca je trajala pet četrti ure. Rezultat konference je popolnoma negativen, to je, razmerje Jugoslovancov do vlade se prav nič ne izpremeni. Govori se, da se je pri tem pogovoru baron Bienert kazal precej potrtega in malodušnega, in da je izjavljal, da če bi imela biti njegova oseba ovira normalnim parlamentarnim razmeram, se rad umakne. Dr. Šusteršič je Bienertu brez ovinkov označil stališče Jugoslovancov, kateri nikakor nočejo igrati vloge državljancov druge ali tretje vrste. Bienert je sicer na dolgo in široko razlagal, da vlada nima nobene osti proti Čehom, ni se pa upal tega jasno poudarjati glede Jugoslovancov. Čutiti je menda bilo, da bi baron Bienert rad razdvojil Slovansko jednoto.

Seje slov. zastopstva.

Slovenski klub ima jutri ob 10. uri dopoldne sejo, ob 2. uri popoldne se snide izvršilni odbor Slovanske jednote, ob treh popoldne se vrši plenarna seja Narodne zveze, ob petih popoldne se pa vrši odločilna seja parlamentarne komisije Slovanske jednote, v kateri se bo odločevala taktika.

Izpremembra v ministrstvu.

Kakor smo že poročali, je poljski minister-rojak Abrahamovič odstopil. Sedaj je naznanil tudi predsedstvu državnega zbora, da odlaga svoj državno-zborski mandat. Danes ga je cesar sprejel v poslovilni avdijenci. Abrahamovič bo poklican v gosposko zbornico. Novi poljski minister-rojak je dr. Duleba in je bil danes od cesarja slovesno zaprisežen.

Kriza na Ogrskem.

Ogri hočejo na vsak način imeti neodvisno banko, ker se ne morejo dobiti neodvisne armade. Kralj se pa temu odločno protivi. Sprejemal je v posebnih avdijencah kar po vrsti ogrske ministre. Tudi minister Košut, čeprav zelo bolehen, je romal na Dunaj k cesarju. Ministri so dobili pri avdijencah vtisek, da cesar pod nobenim pogojem ne bo dovolil neodvisne banke. Vsled tega je stališče ogrske vlade zelo omajano in se bo težko zdržala na površju. Sicer je ministrski svet sklenil, da bo rešitev v bančnem vprašanju predložil parlamentu. S tem je kriza pač odgodena, preprečena pa ni.

Srbski proces v Zagrebu.

Razporeženja sodnega dvora proti obtoženim 53 Srbom je videti precej neugodno. Zdi se, kakor da bi že zdaj bili o njihovi krivdi uverjeni. Branitelji, med katerimi je tudi predsednik sabora, dr. Medakovič, so silno nervozni, državni pravdnik odgovarja večkrat prav vehementno, a najsilabši utis napravljajo, da prvi in glavni obtoženec, uradnik Adam Pribečević, ali noče odgovarjati ali se glavnim vprašanjem izmotava in govori o politiki itd. Gotovo neugodno je zanj, da ravno na odločilna vprašanja navadno ne odgovori ali pa a limine vse taji.

Branitelji, vsi politiki, so delali na vse kriplje na to, da bi se prvi zaslišal prosluli Srb Nastič, ki je v svoji brošuri „Finale“ prvi pisal o zvezah med Beogradom in hrvaškimi Srbi. Ker Nastič zelo sam sebi nasprotuje, bi ga branitelji radi ugnali pred sodiščem v kozji rog in tako razpršili obtožbe tega agent-provokaterja v prazen nič. Državni pravdnik pa in sodišče se temu nista pridružila, ampak se je sklenilo, preje zaslišati vse druge priče, katerih je nebroj in ki z Nastičem niso v nobeni zvezi. To je za obtožence hudo udarec, posebno, ker je sodišče zavrnilo vseh 300, od braniteljev predlaganih prič z motivacijo, da so tudi te veleizdaje osumljene. Kako dela vladni aparat z vso silo proti obtožencem, se

razvidi tudi iz tega, da v Zagrebu vse brzojavke cenzurirajo.

Z bojznijo za nesrečne žrtve Madžarov gleda vsak na izid procesa. Veleizdaja se kmalu lahko dokaže. Sodnik napeljuje proces posebno na to, kako so Srbi sodili o Hrvatih, izvajali proti njim boj kot in Hrvaško pripisovali kraljevstvu srbskemu. Na to Rauch posebno računa. Bil bi res zanj preimeniten uspeh, ako se mu posreči izolirati Srbe in tako razbiti koalicio.

Raznoterosti.

Značilna izjava. Včeraj so priredili liberalci v Rušah shod, ki se je popolnoma ponesrečil. Od 40 poslušalcev je bilo več kot polovica pristašev Slov. kmečke zveze, liberalci so prišli večinoma vsi iz Maribora in Celja. Govoril je dr. Serneč iz Celja, ki je jako grdo in surovo napadal Kmečko zvezo, dr. Korošca, Piška in „Slovenskega Gospodarja.“ Najbolj značilno pa je, da je izjavil dr. Serneč, da ne bo kompromisa in da bo Narodna stranka povsodi postavila svoje kandidate. Za danes konstatiramo le dejstvo, da se Narodna stranka izjavlja po shodih proti kompromisu, še predno so se pričela pogajanja. To pribijemo, ker vemo, da bodo pozneje, če ne bo prišlo do kompromisa, žrtvali celjski liberalci krivdo na Kmečko zvezo.

„Tagespošta“ je izvedela iz zaupne seje Slovanske jednote, da dr. Korošec v njej ni protestiral proti kandidaturi Pogačnika za mesto zborničnega predsednika. Pooblaščenji smo izjavili, da se je v seji imenoval Pogačnik samo narrando kot kandidat, da pa se ni o osebi kandidata sklepalo. Dr. Korošec se sploh te debate ni udeležil, vsled tega je vsako očitjanje listov, da je njegovo stališče nasprotno z njegovo izjavo v dunajskih časnikih, brez vsake podlage.

Mahnert — blamiran. Leta 1907 se je odpadnik komij Gustav Siebenreich štiri dni pred smrtjo v mariborski bolnišnici, pri popolni pameti, prostovoljno povrnil nazaj h katoliški cerkvi in previden s sv. zakramenti umrl. Kljub temu ga je vendar mariborski protestantski pastor Mahnert pokopal. Magdalenski župnik je takoj vložil pritožbo zoper Mahnerta na mestni urad, ki pa je odgovoril pozneje enkrat, po pogrebu: Siebenreich ni bil pri povrnitvi h katoliški cerkvi več pri pameti, torej ostane protestant. Nato vložil magdalenski župnik priziv na c. kr. namestništvo v Gradcu, ki je prizivu ugodilo, češ, Siebenreich se ima smatrati kot katoličan od trenutka, ko je podpisal svojo povrnitev h katoliški cerkvi. Zoper ta odlok vložil protestantski pastor pritožbo na c. kr. ministrstvo, ki pa je njegovo pritožbo odbilo z odlokom dne 19. jan. 1909, št. 8549, Siebenreich ostane tedaj vendar katoličan, Mahnert pa — blamiran.

Občni zbor moške in ženske podružnice družbe sv. Cirila in Metoda za Maribor in okolico se vrši dne 11. t. m.

Hochenburger na delu? K temu suho dejstvo! Pred tednom je poslalo okr. sod. v Šoštanju občinske-mu uradu št. Andraž nad Polzelo nemški akt v rešitev. Občinski urad, kateri vsled enoglasnega sklepa, ki se je naznanil c. kr. okrajnemu glavarstvu v Slovenjgradu, uraduje izključno le slovenski, je vrnil dotični akt nerešen. Kaj se zgodi? C. kr. okrajno sodišče v Šoštansko je poslalo akt c. kr. okrajnemu glavarstvu v Slovenjgradu in isto vpošlje nemški dopis občinskemu uradu ter mu „ukaže“, sklicujoč se na par. 19, glasom katerega sta oba deželna jezika v polni veljavi — ga takoj rešiti! Občina popolnoma slovenska, občinski odborniki trdi Slovenci, sploh v celi župniji razven župnika in učitelja niti eden ni zmožen nemškega jezika — in taki občini se pošilja jo nemški dopisi in se oblastno zapoveduje, jih reševati. Gospoda pri glavarstvu in sodišču, povejte nam, kako? Naj li leta občinski predstojnik od Poncija do Pilata z nemškim dopisom, da se mu raztolmači, ali naj ima in plačuje še prestavljalca za vaše nemške dopise? Sklicujete se na par. 19! Ni li isti tudi veljaven za vas! Morda je pa res Hochenburger na delu!

Velika modrost. Kako globokoumni politiki se nahajajo pri „N. D.“, naj dokaže naslednji citat iz petkove številke:

„Ako se Čehi glede candidature (zapredsedniško mesto v zbornici) sporazumejo in če bo Slovanska jednota z njimi solidarna, ne bode težko pridobiti tudi glasove Rusinov: tudi Poljake bi se dalo pridobiti, da bi vsaj ne glasovali proti, da morda bi se dali celo pogovoriti, da bi dali članom svojega kluba prostost glasovanja. Končno bi šlo za to, da se pridobi češke socialdemokrate, in morda tudi druge.“

„Morda“, „dalo bi se“, „ne bo težko šlo“, s temi razlogi se da vsak uspeh doseči — na papirju liberalnih listov!

Za liberalizem. Ženska podružnica družbe sv. Cirila in Metoda v Ptujju je pristopila k celjski liberalni Zvezi narodnih društev. Zopet nov slučaj, da družba podpira na Štajerskem s prispevki družbenikov liberalno organizacijo. Liberalni celjski listi bi lahko enkrat tudi slovenski javnosti povedali, ali je plačan Prekoršek kot družbin potovalni učitelj ali kot sotrudnik liberalnih celjskih listov.

Odlikovanje. Občine: Dobrenja, Sv. Jurij ob P., Gradiška, Kaniža, Leitersperk, Limbuš, Gornja Sv. Kungota, Ruše, Orehovavas, Pekre, Pobrež, Rošpah, Radvanj, Traguč in Vosek so vodja okraj-

nega glavarstva v Mariboru, gospoda namestniškega svetnika Marija grofa Attemsa, kateri si je v dobi njegovega sedemletnega delovanja kot vodja tega urada znal pridobiti v redki meri simpatije prebivalstva, imenoval radi njegovih zaslug za te občine častnim občanom.

Ki slovesni izročitvi po Karolu Waidacherju v Mariboru z velikim okusom umetno izvršenega diploma, na katerem se nahaja tudi prelep akvarel mesta Maribor, snideli so se pod vodstvom grajščaka dr. Vilfrida Rodlerja, državnega poslanca Franja Piška in gospodov dr. Karola Tauscha in Franja Girstmajerja zastopniki vseh imenovanih občin v soboto dne 6. sušca na c. kr. okr. glavarstvu v Mariboru.

Gospod dr. Vilfrid Rodler je v dobro premišljenem govoru slikal težavni položaj kmetijstva, da čisto ostanejo vse akcije vlade le na papirju, ker poklicanim činiteljem manjka potrebni razum za kmetijstva. V osebi gospoda grofa Marija Attemsa ima politični okraj Maribor krepkega pospešitelja poljedelstva. Z nastopom njegove službe pričelo se je novo oživljajoče življenje v okraju. Opiraje se na njegove bogate skušnje v poljedelstvu in v praktični službi politične uprave, prešinjeno z dobrohotnostjo napram prebivalstvu, spoznal je potrebo taistega vedno pravočasno, je taiste že uvaževal, ko še nihče tozadevne želje ni sprožil. Hvaležnost prebivalstva se je v tem pokazala, da je 15 občin izkazalo gospodu namestniškemu svetniku najvišjo čast, katera jim je dana na razpolago, da so ga imenovali njihovim častnim občanom. Z željo, da bi nov častni občan še dolgo let v okraju deloval, je izročil govornik častno diplomu.

Z ginjenimi besedami se je gospod namestniški svetovalec grof Attems zahvalil za izkazano mu čast, katera spada v njegove najlepše spomine za časa njegovega uradovanja v političnem okraju mariborskem. Prvo njegovo prizadevanje v njegovem dose-danem delovanju kot upravni uradnik je bilo to, da je stopil s prebivalstvom v ožjo dotiko, da njih želje in težnje spoznava in uvažuje, in da v izvrševanju njegovega posla zakonito in nepristranski postopa. Na ta način se mu je tudi posrečilo, da si je v vseh krajih njegovega dosedanjega delovanja pridobil za-upanje prebivalstva. Če se torej njegove majhne zas-luge v političnem okraju mariborskem sedaj na tak lep način priznavajo, ga to tem bolj veseli, ker je tu-kaj s težavnimi razmerami računati. Konečno še pro-si nadaljnega zaupanja prebivalstva.

Gospod državni poslanec Franjo Pišek je v zvišenih besedah slikal zasluge gospoda namestniškega svetovalca, katere si je stekel za občino Oreho-vavas in okolico ter naglašal, da je taisti jednako vi-soko čislani pri Nemcih, kakor tudi pri Slovencih.

Gospod Fran Girstmajer hvali složnost, ki se je pri tem pokazala, želi, da bi se ta složnost tudi v drugih slučajih pokazala.

Gospod namestniški svetnik se še jedenkrat za-hvalil, na kar je bila svečanost končana.

Štajersko.

Maribor. V mesecu februarju so se v magdalenski župniji v Mariboru zopet tri odpadniki povrnil nazaj h kat. cerkvi. Dal Bog, da bi tudi ostali odpadniki, zapeljani od brezvestnih agitatorjev, brž spoznali svojo zmoto in se povr-nili nazaj k svoji pravi cerkvi!

V Melju pod Mariborom proti Sv. Petru se je v soboto 6. t. m. proti večeru zvalila velikanska, blizu 2 m in čez 1 m široka skala iz hriba na cesto. Zadel je v nerodovo drevo ob dravskem obrežju in ga ogulila, strla je tudi kol, ki je ščitil cestno pot proti Dravi. Potniki, ki hodijo po tej cesti proti Sv. Petru, so sicer vajeni, da kamenje iz hriba vsak čas zasuje cesto, a tako velikanskega orjaka še niso videli ob cesti. Ker je promet na tej cesti prav živahen, je sreča, da ta velikanska skala, ki je z grozovito močjo drvila navzdol, ni napravila kake nesreče. Okrajnemu za-stopu priporočamo, naj nekoliko bolj skrbijo za to cesto; ne-varne skale naj se razstrelijo, hrib pa naj se zasadi z živim grmovjem, da ne bo po vsakem nalivu cesta zaprta in še človeško življenje v nevarnosti.

St. Ilj v Slov. gor. Neko človeče, kojega narodno delo obstoji v tem, da blati vse naše narodnjake in pošilja lažnjive dopise o g. Celcerju itd. v svet, se zaletava tudi v narodnega mladeniča Žebota. Gg. okrog liberalnega dnevnika koristijo zelo mnogo obmejnimi Slovencem s tem, da njih pristaši a la učitelj Hauptman itd. načeljujejo organi-zacijam nemčurjev in s tem, da z lažnjivimi dopisi onemo-gočujejo delo obmejnih delavcev in spodkupujejo stališče našim obrtnikom. Le tako naprej liberalci, vaše delo bo imelo tak izid kakor nepošteno agitacije o zadnjih državno-zborskih volitvah.

Liberalci v Gornjemgradu. Kako uzorno znajo libe-ralci v javnih zastopih gospodariti, pričajo dopisi v „libe-ralnem“ „Našem Listu“ z dne 13. febr. 1909 in v „Slov. Gospodarju“ z dne 4. marca 1909. In taki ljudje hočejo povsod vladati?

Bočna. Peter Ručigaj, eden izmed stebrov Narodne stranke v gornjegrajskem okraju, jemlje moko iz nemškega mlina v Celju. Da je ta moka za — občni blagor bolj, kakor za svoj lastni blagor vnet, priča ustanovitev sirarne, katera nosi že ob rojstvu kal smrti v sebi. Poučite se o delovanju sirarn in potem je ustanavljajte.

Tatovi. V St. Petru pod Svetimi gorami so vlomili tatovi v noči od 4. — 5. sušca v romarsko cerkev Matere Božje na Svetih gorah. Razbili so vse skrinjice, pa niso našli nad eno krono, ker so se v jeseni vse izpraznilo, potem pa ni bila več cerkev odprta. Drugih reči niso vzeli. Na vratih in ključavnicah so pa napravili precej veliko škodo.

Kebelj na Pohorju. Nepozabljivi č. g. Vinko Kolar, ki je bil naš dušni pastir eno leto, se nas še sedaj spominja. Ob priliki instalacije č. g. Alojzija Gričnika dne 1. marca za župnika na Reki je daroval za prekrasno zvonjenje, ki se razlega iz dičnega Pohorja v dolino in vabi ljudi k molitvi in službi božji, 20 K, in za cerkev tudi 20 K. Bog daj milemu dobrotniku, ki je deloval nazadnje 15 let na težavni župniji Marija-Reki plodonosno in skrbel tako lepo za hišo božjo, skupno pa 47 let v vinogradu Gospodovem, doživeti mnogo srečnih in veselih let.

Cirkovčanom je vsled prizadevanja gospodov poslancev dr. Korošec in Pišek dovoljena postaja v središču župnije. Vsi bi radi postajo, a plačali ne bi radi vsi. Ker pa brez nič ni nič, bo treba dati potrebnega drobiža. Če je tega dovolj, bo šlo tudi brez bankovcev, katere moramo pazljivo obračati na vse strani, so li pristni cesarski iz Dunaja, ali so le ponarejeni od nekoga tam ob Dravi. Ker tisti ni Cirkovčan, ne smu tudi noben Cirkovčan biti takšen Jurček, ki bi zahteval postajo brez denarja. Može, ki imajo količkaj gospodarske razumnosti, bodo hitro plačali postajo, ki bo največji občini ptujskega okraja kmalu povrnila vse stroške, pozneje pa leto za leto donasala bogate obresti pri raznovrstnih kupcih. In v kateri občini je mogoče toliko prodati in kupiti, kakor na široki cirkovski poljani? Vsakdo, ki pozna Cirkovce, bo temu pritrdil, in zato pomagal takoj graditi postajo.

Za oplojniško občino so zdaj volitve razpisane in sicer bo volil III. razred dne 15. marca od 9.—12. ure in od 3.—6. ure, dne 16. marca dopoldne od 9.—12. ure II. razred, popoldne od 3.—6. ure pa I. razred. Volilcev je samo v III. razredu v tujih župnijah do 100. Do sedaj se oni in nekateri domačini niso zmenili za lastni blagor in ponos. Bili smo hlapci onih naših nasprotnikov, ki zaničujejo naš narod in naše koristi in bi vse Slovence najraje v žlici vode utopili, zato so hoteli že tudi občino razdreti. Pridite tedaj vsi zavedni možje na volišče in volite vsi zedinjeni naše zanesljive moze!

Delavska stavka se je pričela v soboto dne 6. t. m. v rudokopu v Škalah pri Velenju. Dolgo so prenašali delavci neznošno ravnanje raznih ravnateljev, ki so hoteli, da bi jim delavci delali zastoj, a oni pa bi si s trdo prisluženim denarjem delavcev trpinov polnili svoje nenasišne žepe; konečno mora zavreti najmirnejši značaj in zahtevati na nekak način svoje pravice. Želimo, da bi delavci s stavko dosegli, da se bo zboljšalo njih obupno stanje.

Petinšestdeset let gospodar. Ono leto se je pripovedalo, da živita v področji okrajnega glavarstva Ljutomerkega dva posestnika, ki gospodarita že čez šestdeset let. To sta bila gg.: Škrlec pri Gornji Radgoni in Karba v Babincih pri Ljutomeru. Za danes pa je zadnjeimenovani menda edinec v tem oziru. Jožef Karba je te dni nastopil 88. leto življenja in skoro istočasno 65. leto, odkar je postal in še je sedaj samostojen gospodar.

Luče v Sav. dolini. „Narodni Dnevnik“ z dne 4. t. m. prinaša sledečo senzacionalno vest: G. VI. Pušenjaka bi vprašali, kako ga je imenoval v hotelu „nadvojvoda Ivan“ v Mariboru odlični vodja klerikalne stranke in zakaj ni tožil? Ljubeznivemu prijatelju, ki se tako zanima za me, javljam, da potujem že cel teden službeno v Sav. dolini, da je že minilo več, kakor jedno leto, odkar sem bil v družbi v hotelu „nadvojvoda Ivan“ v Mariboru, in da ne morem nobenega voditelja „klerikalne“ stranke tožiti, ker me do sedaj še noben voditelj „klerikalne“ stranke niti najmanj ni razžalil.

Iz gornjeradgonaškega okraja. Liberalci vedno na shodih in v svojih listih povdarjajo, da so dobri katoličani, da hodijo v cerkev k maši, da so boljši kristjani kakor pristaši Slovenske kmečke zveze itd. Naj sledi samo en vzgled iz našega okraja, kar je govoril steber Narodne stranke v neki gostilni. Ta možakar je izjavil, da, ko bode Narodna stranka, bolje rečeno liberalna stranka, prišla na površje na slovenskem Štajerskem, ko bode podjarmila Kmečko zvezo, bo najprej pregnala kaplane in župnike. Pregнала bo sploh vse, kar je katoliškega, vpeljala svobodno šolo, delovala za ločitev zakona itd. Ljudstvo sedaj zopet vidi, kake namene imajo liberalci v resnici, če ravno vedno trdijo, da niso proti veri. Mi pa jim moramo pri prihodnjih volitvah pokazati, da bode še precej časa minulo, predno bodo prišli na površje. Naše geslo in delo bodi: proč z Narodno stranko, ki troši verski in narodni razpor med naše ljudstvo. Dotični gospod, ki je tako mastno govoril, pa naj premisli, da ne bode nikoli na površju. On povsod govori proti naši stranki, ki je na versko-narodnem stališču, a naš denar mu je vedno po godu, če bi mu ga kar cele žaklje nosili.

Trbovlje. Shod katerega je priredila K. Z. se je sijajno obnesel. Navzočih je bilo okoli 300 posestnikov in delavcev. Predsedoval je g. Nace Stravs. Pišek je govoril o delovanju drž. zbora, o važnosti volitev za deželni zbor in odgovarjal na razna vprašanja. Dr. Benkovič je govoril o uradništvu, razlagal kdo je kriv da deželni zbor bolje ne deluje, o aneksiji Bosne Hercegovine in o soc. zavarovanju. Zborovalci so zahtevali da se reforma na delavstvo razširi in izvede. Zborovalci so prosili naj bi večkrat K. Z. napravila shode. Ljudstvo je zelo navdušeno.

Koroško.

Volilno gibanje. G. dr. Janko Brejc nam je poslal pojasnilo glede dež. volitev iz katerega povzamemo sledeče: „Katoliško politično društvo je takoj splošno sklenilo postaviti v vseh kmečkih skupinah, kjer stannje zdaten del Slovencev, kakor tudi v obeh Slovencev zadevajočih splošnih skupinah svoje kandidate. Na shodu zaupnikov dne

25. febr. so se postavili kandidati za kmečke okraje Pliberk—Železna Kapla, Velikovec—Dobrlaves, Celovec—Borovlje, Rožak—Beljak—Paternion in Podkloster—Trbiž. Imena kandidatov za te okraje ste čitali vsa v „Miru“, izvzemši kandidate za okraj Celovec—Borovlje. Za t. okraj je bil na shodu zaupnikov designiran za kandidata Jakob Hofstätter, ki pa je vsled posebnih razmer, ki so se naknadno pojavile, svojo kandidaturo umaknil, vsled česar je njena objava v „Miru“ izostala. Na njegovo mesto se je postavil Janez Štrukelj iz Tibiž. V splošni kuriji za Spodnje Koroško kandidiramo državnega poslanca Grafenauerja. Imeno/anje kandidatov za splošne kurije Rožna dolina—Beljak—Paternion—Podkloster—Trbiž pa se je na shodu zaupnikov izrecno prepustilo političnemu društvu. Če bi bil Vaš „Observer“ iz svojega zapečka prišel na shod zaupnikov, bi bil vse to slisal in vedel. Izvedel bi bil tudi, zakaj smo v volilnih okrajih Celovec—Borovlje Rožak—Beljak—Paternion postavili samo po ednega slovenskega kandidata, druga pa prepustili nemškimi krščanskim socialcem. Številke zadnjih volitev kažejo, da so imeli v volilnem okraju Celovec—Borovlje nemški nacionalci okroglo 1200, Slovenci samo okroglo 600 glasov. Naj napnemo svoje moči kakorkoli, je popolnoma izključeno, da bi brez pomoči krščanskih Nemcev v tem okraju dosegli kak uspeh. Pač pa ni izključeno, da zmagamo, ako strnemo Slovenci in nemški krščanski socialci svoje glasove na istega kandidata. Vsled tega je bilo jedino pametno, da smo se s krščanskimi socialci tako pogodili, da postavimo Slovenci jednega, krščanski socialci pa drugega kandidata, na koja dva potem združimo Slovenci in krščanski socialci vse svoje glasove. Isto velja za kmečki volilni okraj Rožak—Beljak—Paternion. V tem okraju je bilo pri zadnjih deželnozborskih volitvah 860 nemškonacionalnih, 378 slovenskih in 218 nemško-krščansko-socialnih glasov. Ako združimo Slovenci in krščanski socialci v tem okraju vse svoje glasove na skupna kandidata, po tem je jasno, da nam do zmage ne manjka veliko. Ako bi pa Slovenci sami zase postavili dva kandidata, bi ta dva dobila samo slovenske glasove in bi oba sijajno propadla.“

Celovec. Dne 26. malega travna se ob osmih zjutraj v učiteljsku v Celovecu začnejo sposobnostni izpiti za ljudske in meščanske šole. Prošnje so do 24. aprila vložiti pri okr. šolskih svetih.

Celovec. Pri deželnih dobredelnih zavodih sta izpisani mesti gospodarja in oskrbnika, obe v IX. činovnem razredu, zadnji pride pozneje lahko tudi v VIII. razr. Prvi mora biti spreten računovodja, drugi pa mora poleg dovršene srednje ali podobne šole imeti izpit iz državnega računovodstva. Prošnje do 20. t. m. na ravnateljstvo okr. dež. dobredelnih zavodov v Celovecu.

Beljak. Izpraznjena je tobačna prodaja na Cerkvemem trgu v Beljaku. Prosilci naj se oglase dne 3. aprila pri c. kr. finančnemu nadzorstvu v Beljaku.

St. Vid. Dne 1. sušca je bil pri nas semenj. Ker je šel sneg ves dan, ni bilo dosti ne prodajalcev in ne kupcev. Prignalo se je 250 konj, 150 volov, 120 krav in junic, 1 tele. Voli so šli po 66—70 K, krave po 50—56 K na živo težo. Največ je kupil Lah, tudi Tirolec je bil navzoč, potem Štajere in pa Avstrijec.

V Medgorjah so volili v petek že četrtrič v I. razredu. Trikrat so bile razveljavljene vsled rekurza od slovenske strani. Izpadla so zopet za nas neugodno. Več slovenskih častnih članov ne pride volit, — ker se boje!

Vrba. Za nadučitelja v Lipo pride učitelj v Kotmarivasi Fil. Harih. Gospod nadučitelj Reš, ki je premeščeni na Djekše, je zbolel ter se je preselil, ker je že došel novi nadučitelj, za enkrat v prazno župnišče.

Kranjsko.

Nova nemška imenovanja. Pri finančni prokuraturi v Ljubljani so imenovali zopet nekaj Nemcev za uradnike. Koncipijent dr. Wolf je imenovan za prov. koncipista. Za koncipijenta je pa imenovan Rihard pl. Kissevetter.

Velika nesreča vsled povodnji. V Zagorju na Notranjskem je zapadlo pretekli teden od 30 do 40 cm snega. Od 1. marca naprej je pa že deževalo s tako silo, da je velikanski hudournik nenadoma prišumel v Zagorje. Ker je voda tekla in drvila s tako silo, je predrla zidove, ki so obdajali vrtove ob pobočju Tabra, ruvala drevesa in kamenja iz zemlje in odnašala velike množine črne prsti. Vsled tega in pa vsled velikega snega se je ta voda, ko je privrela v vas zajezila in udrla v nižje stoječe hiše. Ljudje so preplašeni zbežali na plano. Bil je to grozen, pretresljiv prizor, ko so ljudje v nočnih oblekah hiteli na plano, drugi pa, ki se niso več mogli rešiti, glasno klicali na pomoč. Z veliko težavo so ljudje rešili živino in še ostale ljudi, tako, da vsaj človeške žrtve ni. To je strašen udarec za prebivalce Zagorja. Pomoč je nujno potrebna!

Slovenski pouk na gimnazijah. Naučno ministrstvo je odredilo, da se uvede na utrakvističnih gimnazijah na Kranjskem slovenski učni jezik, kakor je to mogoče z ozirom na učne knjige. Z začetkom prihodnjega šolskega leta se bo v slovensčini poučevalo verouk in grščino. Nemščine bo pa v prvih dveh razredih pet ur na teden in v tretjem razredu štiri ure. Povsod toraj za eno uro več na teden.

Primorje.

Reško cerkveno vprašanje. Reka spada pod hrvaški senjsko škofijo. Reka je politično že ločena od Hrvaške, h kateri spada po naravi. Sedaj bi jo pa radi reški Lahi in Madžari še cerkveno ločili od Hrvaške in zahtevajo za Reko posebno škofijstvo. V tej zadevi sta bila že v Rimu tudi reški župan in drž. poslanec Zanella, v Reko pa je prišel na razgovor neki sekijski šef iz Bu-

dimpešte. Sedaj pa javljajo, da se hočejo tudi vprijeti vsi hrvaški škofje, kateri pošljejo k cesarju tudi deputacijo pod vodstvom sarajevskega škofa dr. Stadlera. Rim gotovo ne pojde na limance Lahom in Madžarom, saj njih delovanje ni v prosep vere in Cerkev in upamo da jim tudi Danaj ne bo pritrdil, ter da bo zmagala pravična hrvaška stvar, za katero se potegne ves hrvaški episkopat.

Štrajk voznikov še sedaj ni končan. Govori se, da se je na magistratu sklenilo, da okoličanom sploh ne bodo dali nikakega dela več in jim je bil ta štrajk zelo dobrodošla pretveza, da jih izključijo od dobave gramoza. Dobavo so baje pod roko oddali neki italijanski firmi, akoravno so jo formalno razpisali; sedaj se bodo morali pogajati vozniki z italijansko firmo, ako bodo prišli sploh v pošte. Vozniki so jo s tem štrajkom ob neugodnem času zelo daleč zavozili in nihče ne bo imel koristi od tega, nego samo škodo. Zakaj so se dali pa zapeljati od mladih voditeljev! Niti deset dr. Mandičev ne spreobrne položaja sedaj v korist voznikov.

Cerkno. Naš deželni odbor je vzel za dežvo tičobo se železnica Idrija—Sv. Lucija v svoje roke in v resno pretresovanje. V Sredo je sklical k Sv. Luciji v salon g. Vuge vse župane in podžupane iz idrijske doline, da se bo nameravani progi resno posvetujejo in izrazijo svoje želje in zahteve glede proge same, radi postaj itd. Upanje toraj, da bo železnica kmalo zgrajena, navdaja ljudstvo z veliko nado, da se bo idrijska dolina, ki je sedaj tako zanemarjena, mogla izdatno dvigniti in napredovati v gospodarskem oziru.

Najnovejše vesti.

Staroliberalna stranka,

Ptuj, dne 7. marca.

Parturiunt montes — in porodila se je posredovalna, prvaška in staroliberalna stranka. Oče ji je hofrat Ploj, kumovali so ji pa odborniki in glavni stebri Narodne stranke a la Pesek, dr. Pivko itd., in pa tudi uskok in odbornik Slovenske kmečke zveze Zemljič.

Zborovanju v Narodnem domu je predsedoval liberalci dr. Jurtela. Izmed udeležencev je bilo mnogo nad polovico pristašev Slovenske kmečke zveze, ki so prišli iz radovednosti poslušat, kaj pametnega bo dr. Ploj zopet skoval. Vendar je pa bilo gospode pred javnostjo strah, kajti našemu poročevalcu niso pustili, da bi se udeležil zborovanja. To je seveda liberalna svoboda. Vendar smo pa kljub temu izvedeli mnoge zanimivosti iz tega shoda.

Dr. Ploj je razkladal program stranke „združenih štajerskih Slovencev.“ Cel program je tudi „združen“ iz programov različnih slovenskih strank. Edino zanimiv za naše odvetnike in notarje je naslednji stavek: „Pravosodstvo mora postati cenejšje (to si zapomnite advokate: dr. Rosina, dr. Karlovšek, dr. Sernee itd.) in boljše, notarija naj se podržavi (torej proč Drukar, Firbaš, Strelec itd.)“

Glede ljudskega zavarovanja pa caplja dr. Ploj za Kmečko zvezo, namreč da naj ljudje najprvo pro- uče dotični zakon in še le potem se naj odločijo, če se za ljudsko zavarovanje ali proti.

Dr. Rosina iz Maribora se je najprej obregnil ob „Stražo“, kar mu pa čisto nič ne zamerimo, ker vemo, da njemu itak ničesar na svetu ne ugaja, mogoče mu bo povšeči nova posredovalna stranka, vendar dvomimo, da bi to dolgo trajalo. Dr. Rosina je tudi povedal, da je kmečka stranka postala politična. Pozdravljal je ustanovitev Slovenske jednote v državnem zboru in izjavil, da bi imeli, če bi se to takoj v začetku zgodilo, sedaj slovanško vlado. Precej hud poper je morala biti ta imenitna izjava za navzočega hofrata Ploja. Zakaj, že on sam najboljše ve!!

Tudi Zemljič je nastopil ter izrekel veliko resnico, da so bili časi, ko so vkupaj volili. Zemljič je vsestranski človek, odbornik Kmečke zveze, odbornik nove posredovalne stranke in vrhutega goji najboljše zveze z liberalnimi celjskimi listi.

Nadučitelj Pesek, glavni steber Narodne stranke, predsednik liberalne Zveze narodnih društev, je razkladal program liberalnih učiteljev, ki obstoji v povišanju plač.

V odbor posredovalne stranke so bili izvoljeni dr. Jurtela, hofrat dr. Ploj, župan Raušl iz Središča, posestnik Plohl od Sv. Tomažja in uskok Kmečke zveze Jakob Zemljič.

Tako se je tedaj vršil porod nove staroliberalne stranke, ki ima eno glavnih točk posredovati med Kmečko zvezo in Narodno stranko, in tako pridobiti vse štajerske Slovence za „Slogo“. Leibjournal hofrata Ploja. Značilno pa je, da so se za novo stranko, katere resnični namen je lov za mandate, čeprav, se to v programu zanika, ogrevali tudi pristaši, glavni stebri in odborniki Narodne stranke in to v času, ko zahtevajo od Kmečke zveze, naj sklene z njimi kompromis. S tem, da so ustanovili novo stranko na Spodnjem Štajerskem, so liberalci in z njimi tudi posredovalni strankarji jasno pokazali, da nimajo smisla za složno delovanje med štajerskimi Slovenci.

Somišljeniki!

Zahajajte le v tiste gostilne, kjer dobite

„Stražo“! Poslužujte se v prvi vrsti tistih trgovcev in obrtnikov, ki inserirajo v „Stražo“!

